

Danyi Zoltán

A rózsákról

*A könyv megjelenését
a Nemzeti Kulturális Alap támogatta*

© *Danyi Zoltán, 2021*

Ez volt az egyetlen dolog, amit szerettem a rózsákkal kapcsolatban, mert ezeken a napokon nem kellett a földünkön dolgoznom, habár a kocsiban is meleg volt, és ugyanúgy izzadtam, mintha a földünkön dolgoztam volna, de abban az időben még jobban szerettem a kocsiban izzadni, mint a rózsák közt guggolva.

Lehet, hogy ezért lettem később fuvarozó, nem pedig rózsatermesztő, nem tudom, mindenesetre húsz vagy huszonvalahány éve, a háború alatt még együtt dolgoztam apámmal, és rendszerint alkonyatkor kezdtük szedni a rózsákat, mikor a hőség enyhült, mert ha előbb szedtük őket, akkor másnapra elhervadtak, ha viszont alkonyatkor szedtük, és nyakig hideg vízbe raktuk éjszakára, akkor egy hétig frissek maradtak, ez ki volt próbálva, és mivel alkonyat után már gyorsan sötétedett, ezért sietnünk kellett, hogy minél több virágot leszedjünk, és apám tényleg igyekezett, hallottam, hogy legalább kétszer gyorsabban csattog az ollója, és időnként hátraszólt, hogy iparkodjál, fiam, iparkodjál, de én nem nagyon iparkodtam, mert tudtam, hogy hiába szedném gyorsabban, hajnalban úgylis ki kell jönnünk újra, hiszen alkonyatkor soha nem tudtuk megszedni az összeset, ami másnapra kellett.

Miután besötétedett, a szedést abbahagytuk, a rózsákat vízzel teli vödörbe raktuk, a vödröket pedig egy rozoga mélyhűtőbe tettük, ami nem nagyon hűtött már, de arra még jó volt, hogy reggelig hidegen tartsa a rózsákat, és másnap hajnalban újra kimentünk, hogy a többit is megszedjük, és persze megint sietni kellett, mivel a nap gyorsan emelkedett, és hét óra után már túl meleg volt a szedéshez, és hallottam, hogy apám ollója megint gyorsabban csattog, de én nem nagyon iparkodtam, mert ilyenkor már az útra készültem gondolatban, és mikor a szedéssel megvoltunk, akkor a szortírozás és a rakodás következett, a rózsákat előbb a színük és a hosszúságuk alapján különválogattuk, majd százasaival összekötöttük, a kötegeket vízzel teli vödörbe raktuk, majd a vödröket a kocsni csomagtartójába pakoltuk, végül apám egy marék jeget dobott mindegyik vödörbe, hogy ezzel is védje a rózsáját, és mikor mindennel megvoltunk, akkor indulhattam végre, és nekem ez volt a legjobb az egészben, mikor vittem a virágot a szabadkai üzleteknek, és százhuszszal hasítottam a tornyosi úton apám Golfjával, habár a fejemben már akkor is voltak szabályok, és időnként meg kellett számolnom bizonyos dolgokat.

Néha a szaggatott vonalakat számoltam, máskor a kanyarokat vagy a jelzőtáblákat számoltam, megint máskor pedig a traktorokat vagy az autókat vagy a kamionokat számoltam, melyekkel útközben találkoztam.

Egyik alkalommal a bicikliseket kellett volna megszámlolnom, mert tudni szerettem volna, hogy meddig fog tartani a háború, és a szabály az volt, hogy ponto-

san annyi évig fog tartani, ahány biciklissel találkozok a tornyosi úton, elkezdtem tehát figyelni a bicikliseket, a szembejövőket és a velem egy irányba haladókat is, mivel az összeset meg kellett volna számolnom, és persze lassan vezettem, mert ha valamilyen feladatomból volt, akkor arra összpontosítottam, és ilyenkor nem vezettem gyorsan, hacsak nem ez volt a feladatom, mert ilyen is előfordult, hogy eddig vagy addig a tábláig, eddig vagy addig a kanyarig, eddig vagy addig az útkereszteződésig százhússzal vagy százharminccal vagy száznegyvennel kellett hasítanom, de most nem erről volt szó, hanem csak arról, hogy szerettem volna megtudni, mennyi ideig tart még a háború, ezért lassan vezettem, és közben a bicikliseket kerestem, de hiába figyeltem, hiába meresztettem a szemem, azon a reggelen nem találkoztam eggyel sem, pedig nyár volt, derült ég, ragyogó napsütés, mégse láttam a tornyosi úton egyetlen biciklist sem.

Miközben a virágot szedtük, apám köveket gyűjtött a zsebeiben, kisebb vagy nagyobb köveket ugyanis mindig lehetett találni a rózsák közt, és kapáláskor, frézerezéskor vagy szántáskor újabb köveket, újabb cserépdarabokat forgatott ki a földből a kapa, az eke vagy a frézer éle, apám ezeket felszedte, és a zsebébe rakta, így virágszedés közben egyre jobban húzták lefelé a kabátját a cserepek és a kövek.

Nemcsak virágszedéskor gyűjtötte a köveket, hanem locsoláskor is, mikor a raktárból hosszú alumíniumcsöveket hordtunk ki a földünkre.

Két vagy három alumíniumcsövet összefogtunk, a fejünk felett átemeltük, a vállunkra fektettük őket,

majd elindultunk velük a rózsák közé, de menet közben is fogni kellett, hogy ne csússzanak szét, úgyhogy mindkét karunkat kinyújtottuk, és fogtuk erősen, így vittük a vállunkon a hosszú csöveket, és mindig ki volt számolva előre, hogy melyik sorok közé kell lerakni őket, hogy a szórófejek elég területet lefedjenek.

Minden második csőre ugyanis egy szórófej volt szerelve, mely locsoláskor sugárban fújta a vizet, ez a vízszugár pedig működésbe hozott egy lengőkart, mely egy rugós szerkezet segítségével, mint egy kis kalapács, újra és újra ráütött a vízszugárra, és ennek a folyamatos ütögetésnek a hatására a szórófej szakaszosan körbefordult a saját tengelye körül, és minden irányban alaposan belocsolta a rózsákat, de ehhez mindent pontosan ki kellett számolni előre, azt is, hogy melyik sorok közé kell lerakni a hosszú alumíniumcsöveket, és azt is, hogy másnap melyik sorok közé kell áthordani őket, ami attól is függött, hogy fúj-t-e a szél például, mert hogyha fúj, akkor a szórófejek több vizet szórtak valamelyik irányba, és ezt szintén figyelembe kellett vennünk.

A sorok közé fektetett csöveket aztán összekapcsoltuk, ügyelve arra, hogy a szórófejek egyenesen álljanak, és mikor ezzel is megvoltunk, akkor megvártuk, hogy a nap lemenjen, mert apám szerint a rózsák nem szeretik, ha melegben locsolják őket, ezért mindig csak alkonyat után indítottuk be a pumpát, és aztán hajnalig locsoltunk, ez is ki volt számolva előre, hogy összesen hány órán át kell locsolni ahhoz, hogy elég vizet kapjanak a rózsák, másnap délután pedig, mikor a föld megszikkadt, gumicsizmát húztunk, és a csöveket

előbb szétkapcsoltuk, ilyenkor langyos víz bugyogott belőlük, majd bokáig süppedve a nedves talajon áthordtuk őket a következő helyükre, és éjszaka aztán megint locsoltunk, a harmadik napon ugyanezt csináltuk, és így tovább, amíg a rózsaföld végére nem értünk, és miközben a raktárból hordtuk ki a hosszú csöveket, vagy mikor egyik helyükről vittük át a másikkra őket, akkor apám, hogy két forduló között ne legyen üresjárata, köveket gyűjtött a zsebeiben, így munka közben egyre jobban húzták a kabátját a cserepek és a kövek, és mikor nem fért több kő a zsebekbe, akkor kiszórta őket a földút mélyedéseibe.

Ami azt illeti, sok gödröt és mélyedést feltöltött ezekkel a kövekkel, mert ugyanígy gyűjtötte őket akkor is, ha valami mást csináltunk, ha visszacsíptünk, ha vadaltunk vagy ha gazokat csupáltunk, mert neki ez is fontos volt, hogy felszedje a földjéről a köveket, és neki ehhez is volt türelme, hogy feltöltse velük az úton a gödröket és a mélyedéseket.

A virágüzletek nevére már nem nagyon emlékszek, nem mintha olyan bonyolult vagy összetett nevek lettek volna, hiszen a virágüzleteket rendszerint egy virágról vagy egy dísznövényről nevezik el, vagy ha nem virágról és nem dísznövényről, akkor valamilyen női nevet adnak nekik, például a tulajdonos lányának a nevét, szóval lehetett köztük egy Pálma, egy Olga, egy Mimóza, de az is lehet, hogy éppen azért felejtettem el őket, mert ilyen egyszerű nevek voltak, az egyszerű dolgokat ugyanis könnyebben elfelejtem, habár ez sem egészen igaz, mivel attól kezdve, hogy fuvarozó lettem, lassan a rózsák nevét is elfelejtettem,

pedig a rózsanevek rendszerint bonyolultabbak, némelyiknek olyan a hangzása, mintha egy régi, nemesi családnév volna, ilyen az Ilse Krohn Superior vagy a Scarlet Meillandécor, és még sok hasonlót lehetne mondani, de most nem jut több név az eszembe, illetve eszembe jutott még kettő, de ezek egyszerűbb nevek, mivel a rózsanevek között is vannak egyszerűbbek, ilyen a Kardinal vagy a Flamingo, melyek egyébként a színükről kapták a nevüket, jóllehet az elnevezés egyik esetben sem pontos, mivel a Kardinal színe sötétebb, mint a papok ruhája, a Flamingo színe pedig halványabb, mint annak az idétlen madárnak a tolla, melyről ez a rózsza a nevét kapta, a Flamingo színe inkább olyan, mintha a flamingó tollát feloldanánk egy csésze tejben.

Most viszont nem a színekről, hanem a nevekről akartam beszélni, és csak annyit szerettem volna mondani, hogy mikor az ablak mellett álltam, és vártam, hogy a nap lemenjen, akkor hiába erőltettem az agyam, több rózsanev nem jutott eszembe.

Más lett volna persze a helyzet, ha a fejemben megjelent volna egy szabály, hogy ennyi vagy annyi idő alatt ennyi vagy annyi rózsanevet kell mondanom, mert akkor egész biztosan eszembe jutott volna még néhány név, azon a nyáron ugyanis, mikor hetente kétszer vittem a vágott virágot a szabadkai üzletnek, minden rózsza nevét fejből kellett tudnom, és ezek a nevek megvannak, ezek a fénytel telt nevek egész biztosan megvannak bennem valahol.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2021-ben
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Turi Timea
Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Hradeczky Moni
Műszaki vezető Takács Klári
A borító Gerhard Richter *Rosen* (1994)
című festményének felhasználásával készült
A kötetet Pintér József tervezte
Kiadványszám 9142
Kner Antikva betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 2358 7